

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt.
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Hirdetési árak:

A négy-hasábos petitsor
1-szeri felvétele 7 kr.
2-szeri „ 6 „
3-szori „ 5 „
A három-hasábos „Nyilttér”
petitsor 10 krval számítottatik.
Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek
Oppelik A., Schalek Henrik,
Haasenstein és Fogler,
Mosse Rezső bécsi; — Gold-
berger A. B. budapesti; —
G. L. Daube és társa
M. frankfurti;
Haasenstein és Fogler
Steiner A.
hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
és pedig:
vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltiv-közben a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
vasárnap 10 kr.

A polgármester ur tiszti jelentése.

Kiválóan helyi érdekűnek találjuk városunk polgármesterének a közgyűléshez intézett tiszti jelentésének főbb mozzanatait közölni; egyrészt hogy tükrül szolgáljon a kifejtett tevékenység és munkásságnak, másrészt hogy olvasóink kellően tájékozva legyenek a városi önkormányzat működése iránt, mert egyes részletek az év folyamán át nyilvánosságra jutottak ugyan, de emlékeztünkben elmosódhattak, és így öszponositva teljes képét láthatjuk a város bel-igazgatásának. A jelentés felöleli a közigazgatás minden ágát s egyuttal mindazon eseményeket, melyek a lefolyt 1880. évet városunkra nézve emlékeztetessé tették; hogy a jelentés némi késedelmet szenvedett, oka a tisztikar rendkívüli elfoglaltsága volt, mely akadályául szolgált a szükséges adatok összegyűjtése és kellő feldolgozásának. Ugy tudjuk, hogy e jelentés egész terjedelmében a legközelebbi közgyűlés elébe fog kerülni, és így annak méltatása, a városi bizottsági tagok feladata, mi csak is főbb mozzanatairól emlékeztetünk meg, s reméljük, hogy a közönség, mely mindig nagy érdekltséget tanúsít a város ügyei iránt, elismeréssel lesz abbéli törekvésünkért, hogy ez adatokkal megismertetjük, mely adatok, ha ezuttal nem is hivatalos színezetűek, mégis teljesen korrekten vannak összeállítva, és a polgármesteri jelentés tekintélyes részét képezendik.

Mielőtt a közigazgatási ágakról részletesen megemlékeznénk, egyes általános adatokat kell előre bocsájtanunk.

A közigazgatási iktatóba beérkezett 14053 szám, és e számok az előbbi évről átvett hátrálékokkal együtt feldolgoztattak.

Az árvaszék külön iktatójába 4202 db. érkezett, mely az előbbi évi 23 darabbal együtt 33 ügyszámon kívül elintéztetett. A rendőrséghez 7164 ügyszám érkezett be, ebből 7109 elintéztést nyert; ebbe nem számítatik be a pécs-bányatelepi főbiztosi hivatal 1603 ügydarabja.

Közgyűlés 9 tartatott, tanácsülés 87.

A bizottságok rendszeren tartottak üléseket, leggyakrabban a jogügyi bizottság (47-szer.)

A rendőrségi hivatal tevékenységét következő adatok mutatják: Igazolmány kiadatott 525. Cselédkönyv 137. Iparjegy 153. Tűzeset volt 15. Véletlen haláleset 12. Bűnügy felmerült 33. Atutazó idegen nyilván tartatott 1665. Katona és honvéd 3086. Iparsegéd 440. Rendőrileg le volt tartóztatva 992 egyén. Toloncozva lett 376. Szóbeli kisebb panasz elintéztetett 3450. A személy- és vagyónbiztonság az elmúlt 1880-ik évben is, daczára, hogy a munka és kereset nélküli csavargók száma az előző évekhez képest apadást nem mutatott, s a közrend oly mértékben, hogy rendkívüli intézkedés szükségessége beállott volna, — egyáltalán meg nem zavartatott, úgy hogy

a múlt évben igénybe vett katonai segédlet ezen évben sem vált szükségessé.

Ha az 1879. év folytán a városból eltolonczolt egyének 340-re menő számát egybe tartjuk a fentebb kimutatott 1880-iki évi számmal, mely 376-ra emelkedik, úgy látjuk, hogy az igazolvány- és foglalkozás nélküli egyének száma 36-al szaporodott, mely körülmény főképp abban találja megoldását, hogy a tolonczozási ügy még maig sincsen megoldva és az e téren uralgó rendszeretlenség okozza azt, hogy a városból eltávolított és a közbiztonságra nézve vajmi gyakran veszélyessé váló egyének ismét csak visszakerülnek. Ezen bajra azonban nem csekély befolyással van azon visszás körülmény is, hogy mielőtt valamely igazolvány nélküli egyén illetősége és hovatartozandósága megállapítva nincsen, azt eltolonczolni nem lehet, mert azon község vagy város a tolonczot el nem fogadja, hanem visszaküldi, és így ha az illető tán becsületes munkával akarná is kényerét keresni, mert illetőségi ügye vitás lévén, igazolványt nem kaphat, anélkül pedig senki munkába sem veheti, ha csak szigorú büntetésnek ki nem akarja magát tenni, azt pedig bevárni, még illetősége tisztába hozatik, szintén lehetetlen, mert az eltartnem ritkán két-három évig.

Hogy pedig az ilyen állapot következményeiben a közbiztonság és közrendre nézve nem lehet jótékony befolyással, az kétségtelen, és hogy ez nem is lesz másként mindaddig, míg csak a törvényhozás ezen ügyet végleg nem rendezi, az is bizonyos, mire nézve a városi közgyűlés hatásköréhez képest intézkedett, amennyiben egy magas kormány, mint az országgyűlési képviselőháznál kérvényezett.

A felmerült bűnesetekben, melyek legnagyobb részét tolvajlások képezték, a kellő előnyomozások megtéttettek és a tettesek további eljárás végett a kir. ügyészségnek átadattak.

A jelzett 15 tűzesetnél a tűz oka egy esetben sem volt egész határozottsággal megállapítható, de a mutatkozó jelekből ítélve, szándékos gyújtogatás fenn nem forog, hanem inkább vétkes gondatlanság szüleményeinek tarthatók; nagyobb kár azonban nem merült föl, amennyiben sikerült gyors és tapintatos intézkedésekkel a veszélyes elemnek gátat vetni.

A véletlen halálesetknél az orvosrendőri bonczolás minden egyes esetnél eszközöltetett és amennyiben bűnös cselekmény vagy vétkes mulasztás esete látszott fennforogni, az ügy a kir. ügyészséghez tétetett által a további törvényszerű eljárás végett.

Ezzel kapcsolatban jelenti a polgármester, hogy a kihágási ügyekbeni büntető bíraskodás szintén a rendörkapitányság hatáskörébe utaltatván, ez iránybani működését 1880. évi szeptember hó 1-ével meg is kezdette, ez idő azonban sokkal rövidebb lévén, minthogy ezen újabb intézkedés eredményeire nézve valami érdemlegeset jelenthetne, csakis az egyszerű tény említésére szoritkozunk, annak említésével, hogy a meglevő személyzettel vajmi baja lesz a feladatnak kellőleg megfelelni, és hogy a bírágpénzeknek az állampénztárba való utalása által a városi szegény- és árvaházi

alap olyannyira meg lesz csonkítva, hogy már jövedelmi forrásokról kellend a közel jövőben gondoskodni.

(Folytatjuk.)

A család és az iskola.

(Vége.)

A családtól az iskola veszi át a nevelést. Jaj ennek, ha a neveléstanítás általános szabályait szem előtt tartva, nem különbözteti meg a notárius uram fiát a bírógazdától és ezt ismét a kisbíró stb.-től. — Vajmi kevés szülő gondolja meg azt, hogy épen itt kell, — hogy azon távolságok, melyek az életben ugyis oly kirívóan föltűnnek gazdag és szegény között, figyelmen kívül maradnak, a növekedő gyermekeknek megtanulniok, miszerint a valódi érdem csak a munka-, szorgalom- és a szívjóságában áll; hogy mindannyian testvérek az Urban, hogy egymást tisztelni s becsülni kell. Nem egy tanítónak kellett már megbánni azt, hogy a kishonpolgárokat egyenjogusultnak tartotta az oktatásnak meghallgatására és egyenlő kötelezeteknek a feyelmi szabályok megtartásában. De a fia nevelése érdekében józanul gondolkodó szülő kivételt tesz; ő tudja, hogy csak ily módon nyer a társadalom egymást kölcsönösen megbecsülő és békés polgárokat; ő közreműködik és elősegíti az iskolatörekvést.

Az sem ritka, hogy a társadalmi hibákért és bajokért az iskolát rántják elő, mint az okozatnak okozóját, dicsőítvén a régibb iskolákat, a jelenkor iskoláinak rovására. Ez teljesen méltánytalan vád. Mert tudja azt az elfogulatlan igen jól, hogy a régi iskola a gépies olvasáson, számoláson s egy kis íráson kívül csak a hittanra volt tekintettel, és csakis az emlékezet művelésében, nevelésről a szó szoros értelmében számítás nem volt, holott a mai népiskola minden egyes tantárgynál arra fekteti a fősúlyt.

A népiskola magasztos hivatásának, Krisztus szavainak értelmében „szeresd felebarátodat, mint tenmagadat”, még soha úgy meg nem felelt, mint jelenleg, midőn a közös iskolában zsidót, katolikust, reform. stb. egymás mellett az egymás iránti egyenlő kötelezettségekre tanítja és szoktatja, minek jó következménye az lesz, hogy megszűnnek a felekezeti surlódások a jövőben, ha t. i. a társadalom ellene nem működik. Másrészt meg meggondolandó, hogy a társadalmi hibák elkövetői nem az új, hanem a régi iskola neveltjei. Ha tehát ok van vádalkodásra, ugy e vád a régi iskolára esik vissza.

De megfontolandó továbbá még, hogy a gyermekek a napnak csak egy hatod — egész egy heted részét töltik az iskolában s így az, a mit ott elsajátítottak, nagyon könnyen elpárolog, ha honn szülői körében nem istápoltatik és ha az életben példákban az ellenkezőt gyakorolni látják. A példa vonz és sokkal erősebben, mint a tanítás. Azért minden szülőnek a tanítóval együtt arra kellene törekedni, hogy az ifjuság a rossz példák szemléletétől megóvassék; de ezt ezek önmagukra hagyatva, ki nem vihetik, szükségök van a társadalom támogatására.

Az iskola kapocs a család és a társadalom között; hid, melyen át a gyermekek

az élet nagy iskolájába jutnak, még pedig épen azon korban, midőn önmagukra hagyatva, vajmi könnyen a bűn ösvényére tévelyegnek. A szülő és tanító itt nem kísérhetik már lépten-nyomon, nevelési hatásuk csak negatív és csekély. Azért a társadalomnak kell mostantól fogva az ifjúság nevelésében segítségre jönni.

De hogyan s miként? Böven fejtegette ezt gróf Zichy a „Népnevelési egyletek” című munkájában, a ki érdeklődik az ügy iránt, betekintést fog magának szerezni róla. Itt csak annyit említünk föl, hogy a társadalom igyekezett minden, a gyermek erkölcsét metelyező dolgoknak eltávolításán, mint faluhelyeken pl. a fonóházak, hol minden nagyobb bűn kezdetét veszi. Városokban pedig nem ritkán találunk oly kirkakat, mutatványokat stb., melyek többet rontanak az ifjúság nevelésén, mint mennyit a legjobb tanító buzgósága képes helyrehozni és pótolni.

A társadalomnak egy igen szép missiója van még, közreműködni az iskolai nevelésén az által, hogy segítséget ad azon számos szegény szülő gyermekét, ki étel- és ruha-nélkülözés folytán távol tartatik az iskolától és így minden nevelő-oktatástól. Hogy az ilyenek száma nagy és hogy ezeken a kormány a legjobb akarattal sem segíthet, mindenki előtt ismeretes; de ismeretes egyszerűen az is, hogy épen ezek szolgáltatják a közönséges büntények elkövetőinek legnagyobb contingensét. Azért tetteben zengje a társadalom a népnevelés iránti érdekelttségét. Juttasson az asztaláról lehulló morzsákból azoknak is, kik nyomorult helyzetük körülményeinél fogva éheznek és szomjuhozzák a testi és szellemi táplálékot és a népnevelés országa el fog jönni.

Szólanom kellene még a specialis nemzeti népnevelésünk, a magyarosítás tárgyában a társadalmat megillető közreműködésről; de tartok tőle, hogy egyszerre unalmas és sok ily prózai dolgokkal a farsang évadján a tisztelt olvasó közönség figyelmét igénybe venni: De ígérem, hogy ezt a t. szerkesztő ur engedelmével más alkalommal teszem meg.

D. Berényi.

Magyar neveket!

A minap kiírtam egy csomó idegen nevet a „Pécsi Lapok”-ból s bemutattam magyarosítva. De szerkesztő ur egynehányat kihagyott közülök. Bizonyos gyöngéd vonatkozások lehettek ennek okai; de én nem ismerek ezen nevek alatt senkit s így közleményem szorosán tárgyilagos lévén, okos ember nem haragudhatik, ha e nevek vala-

melyikében sajátjára ismer. Nem lehet elég-szer figyelmeztetni a megszokás bilincseiben sinlőket, hogy minden valódi magyar polgárnak magyar nevet kell felvennie s kétszeres kötelessége ez azoknak, kik gyermekekkel lévén megáldva, ohajtják, hogy utódaik mindinkább kiváló állást foglaljanak el a magyar társadalomban. — Pécsnek a Dunántul vezérszeretettel kell viennie. Mit mondjon arra a magyar, mit a külföld, ha Pécs polgárai ily neveket viselnek, mint e 34, melyek mind e lapok egyetlen számából vannak kiírva: Ramazetter, Böhm, Traub, Walentin, Weidinger, Werner, Tikker, Hamerli, Matrosch, Hoffmann, Pauncz, Schmidt, Tauszig, Piacek, Karlbauer, Jirausek, Spitzer, Schaurek, Szeifricz, Schönherr, Krausz, Koharits, Aidinger, Ivankovics, Tibiassy, Strausz, Örtzen, Eiser, Peschitz, Wagner, Engel, Schwarz, Loevy? — Meny nyivel jobban hangzanának, mert magyarhoz illőbb nevek: Ramazi, Cseh, Tökés, Bálint, Réti, Verő, Tikos, Hamar, Matróz, Hivő, Pócsi, Kovács, Tavaszi, Pécsi, Károlyi, Juhari, Hegyi, Sőregi, Szaplonezai. Szép, Kondor, Koházi, Ajtai, Ivánfi, Többeházi, Daru, Ór, Jeges, Pesti, Kerékjártó, Angyal, Fekete, Lövő!

Azt hittem, hogy van névmagyarosító egylete Pécsnek; de már nem hiszem, mert tevékenységének nyomait nem veszem észre. Szerkesztő ur elfoglaltságával méltán mentheti magát; de nincs-e senki, Pécsen, aki ez egyletet megalakítaná? Vagy nem látják be szükségét? Ez fel nem tehető! A községi tisztviselők legalkalmasabbak az ily egyleteknek tevékeny szellemében, sikeres vezetésére. Mással a zsidópolgártársak dicséretes jelét adják annak, hogy e napi kérdés fontosságát ők kizárólag megértették. De ha a községi tisztviselők, kik a néppel legközvetlenebbül érintkeznek s az egyeseket legjobban ismerik, másokkal is szövetkezve, értekezleteket tartanának, meghívnák az illető idegennevű lakosokat, felvilágosítanák a cél felől, eljárának benne, hogy a kérvények kiállítassanak s az illetőnek csak alá kelljen írnia; ha a szegényebbek részére az egylet egyes adakozók segítségével folytán előteremtene az anyakönyvi kivonat s a kérvényi bélyeg díját, meglepő eredmény volna rövid időn elérhető. —

A budapesti egylet örömet megküldi alapszabályait; de arra szükség sincs. Nem kell ahhoz több, mint kitartó akarat, s az, hogy a nevek kellő tapintattal választassanak. A budapesti egyletnél sok száz jó magyar név rendelhető meg ingyen; de ez is

felesleges, ha a magyar nevek sajátosságait ismerjük. Az igazi magyar nevek közös sajátossága az egyszerűség. E nevek legnagyobb részét a következőleg álltak elő: 1) Magyar gyökből — ma szokatlan formákban alakultak; pl. Kele, Szele, Kende. 2) Megfejtetlenek, de magyar hangzatúak, pl. Bethlen, Bodor, Bózsó. 3) Helynevekkel azonosak, pl. Makó, Buda. 4) Folyók és hegyek neveivel azonosak, pl. Tisza, Tátra. 5) Helynevektől származtatvák, pl. Pécsi, Budai, Váradi. 6) Folyók, hegyektől származtatvák, pl. Marosi, Mátrai. 7) Ismeretlen vagy elpusztult helynevektől (dülök, puszták, erdők), pl. Zsarkai. 8) Keresztnevekből, pl. Gál, Antal, Lukács. 9) Keresztnevekből fi végzettel, pl. Pálfi, Györfi, (Györgyfi), Dezsőfi. 10) Hivatalt jelentők, pl. Bán, Pap, Katona. 11) Ezeknek fiai pl. Bánfi, Vajdafi. 12) Mesterségek, pl. Lakatos, Szabó. 13) Nemzetségek, pl. Oláh, Tót. 14) Tulajdonságot jelentők, pl. Jó, Nagy, Erős, Bátor. 15) Egyes tárgyakat jelentők, pl. Bot, Buza, Bükk. 16) Bármilyen egyszerű fogalmat jelző szó, pl. Ember, Angyal, Ördög. 17) Állatnevek, pl. Farkas, Bárány, Sas. 18) Valaminek birtoklását jelentők, Puskás, Tökés, Botos, Erdős, Buzás. Mindezen mintákra ezer meg ezer még nem ismert s még sem új hangzatú magyar nevet lehet alkotni, p. Hadó, Csoba, Zala, Csincsa, Bútelki, Szávai, Csegei, Dénes, Lászlófi, Janító, Birófi, Iró, (a nagyon új foglalkozásokat s a nagyon szokottakat jelentő szók kerülendők), Morva, Angol (a nemzetet jelentő nevek se igen ajánlandók), Magos, Balta, Világ, (az állatnevek, melyek hazánkban szokottak, már majd mind felhasználvák), Virágos.

B. E.

Ujdonságok.

Lapunk mult szerdai számától kezdődő és april hó 1-éig terjedő két havi előfizetést is elfogad. A díj 1 forint 33 krajczár, melyet Ramazetter Károly, mint a lap kiadójához kérünk beküldeni. Midőn a „Pécsi Lapok” ezuttal is melegen ajánljuk a t. cz. közönség pártfogásába, hivatkozunk a kibocsátott programra, melyet eddig is hiven követtünk és az eddig megjelent lapokra, melyek tanuskodnak arról, hogy a helyi és vidéki érdekek hű tolmácsolói vagyunk, egyttal pedig oly elismert és jeles írók termékei gazdagították lapunk szépirodalmi részét, minőkkel vidéki lapok alig dicsekedhetnek.

A hirdetések közlése legutányosabban eszközöltetik.

Tárcza.

Ascanio,

Dumas Sándor regénye.

Francia eredetiből fordította:

dr. Daempf Sándor.

III.

D e d a l u s.

(Folytatás.)

De a rendőrség mégis nyomozta néha e gyilkosságokat; nem igen védett ugyan meg valakit életében, de halálát, tiz esetben egyszer, sietett megtorolni.

Ezen érzékenységét Benvenuto Cellini irányában is érvényesítette. Alig tért ugyanis ez haza s vetett néhány papirt a tűzbe, s néhány tallért zsebébe, megjelentek nála a pápai sbirek s elvezették az angyalvárba; oly körülmény, melynek folytán Benvenuto majdnem megnyugodott, eszébe jutván, hogy az angyalvárba a magasranguakat szokták becsukni.

Egy más ok, mely nem kevésbé nyugtatta meg Benvenuto Cellinit, azon gondolat volt, hogy oly leleményes ember, mint ő, bármilyen módon, előbb-utóbb mégis szabadul az angyalvárból.

Azért is, midőn a kormányzóhoz belépett, kizöld asztal mellett ülve, ép jó csomó papirt rendezett, így szólt:

— Kormányzó ur, háromszorozza bár a zárat, rácsokat és öröket, zárasson bár a legmagasbb szobába vagy a legmélyebb börtönbe, örködjék bár éjjel-nappal, megmondom előre is, — megszököm.

— A kormányzó felnézett a fogolyra, ki oly bámulatos önhittséggel beszélt s megismerte Benvenuto, a kit midőn három hó előtt asztalához meghívhatott, magát szerencsésnek érezte.

Daczára e fölismerésnek, vagy talán ép e fölismerés miatt, Benvenuto szavai a legmélyebb bámulatba ejték a kormányzót, a ki, névszerint Georgio, florenczi s az Ilgolinok családjából származott lovag volt; különben igen derék ember, de egy kissé hígeszü. De nem sokára magához tért bámulatából s Benvenuto a vár legmagasb szobájába vezetette. E szoba tetejét maga a toronyfedél képezte, e fölött egy ör járkált, míg egy másik a torony alján örködött.

Mind e részletekről értesíté a kormányzó a fogolyt, s midőn már azt hitte, hogy a fogoly mindezeket jól megfontolta, így szólt:

— Kedves Benvenuto, a zárat ki lehet nyitni, az ajtókat ki lehet fészíteni, a föld alatti börtönt ki lehet ásni, a falakat

át lehet törni, az öröket meg lehet vesztegetni, a porkolábokat ki lehet játszani, de e magasból leszállni, ha csak valakinek szárnya nincs, nem lehet.

Es én mégis leszállok, felelt Benvenuto Cellini.

A kormányzó megnézte őt s azt kezdte már hinni, hogy foglya megöriült.

— De hát el akar ön röpülni?

— Miért ne; mindig hittem, hogy ember is képes röpülni; csak alkalmas időm hiányzott, hogy megkísérleljem. Itt lesz rá elég időm s Istenemre mondom! nem fogok tőle visszaradni. Dedalus esete megtörtént és nem mese.

— Óvakodjék a napsugaraktól, kedves Benvenuto, felelt a kormányzó gunyolódva; óvakodjék a napsugaraktól.

— Elröpülök majd éjjel, szólt Benvenuto.

A kormányzó nem várta e feleletet s nem tudta mit feleljen reá; egészen magánkívül távozott.

Valóban minden áron menekülni kellett. Máskor, hál' Istennek! nem törődött volna Benvenuto egy megölt emberrel, elment volna egy ködmenben s kék köpenyben a boldogasszony augusztusi bucsujára s azzal vége! De az új pápa, III. Sándor, ördögiesen boszuálló volt, s Benvenuto vele, midőn még

Bírói árverések hirdetményei következő árszabály mellett vétetnek fel:

Egyszeri hirdetésnél 100 szóig 1.50

Háromszori hirdetésnél 100 szóig mindenkor 1.—

100 szón felüli minden szó „ —.01

Béiregdíj minden hirdetés után 30 krajczár.

Ezen és egyéb hirdetményeket lapunk szerkesztősége (Halter, 5. szám) is elfogad.

A pontos közzétételről gondoskodva van.

Nagyszerű rablás. Baján Fischer M. L. dúsgazdag tőkepénzestől, mint ide érkezett távirati hírekből értesülünk, nagyszerű erőszakos rablás követtetett el, melynél 200, azaz kétszáz darab ezres, 100 darab új 10 forintos és 74 ezer forint különböző bankjegyekben, összesen tehát 275,000 firt raboltatott el. A gyanu bizonyos Engländer nevű mély-kuti lakosra és egy polgár emberre irányul. Ily óriási lopás a mai napirenden levő vagyoni büntettek között is példátlan. Fischer igen koros ember és csak néhány hó előtt épült fel egy súlyos betegségből; nejétől elváltan él és gyermektelen, rokoni közül többen laknak Pécsen. Baján közkedveltségnek örvend a kereskedő világban, mely az ő segélyét gyakran vette igénybe. Betegsége alkalmával végrendeletet is tett, melyben nagyobb mérvű hagyományokkal emlékezett meg a bajai jótékony intézetekről, s a mi jellemző vallásfelekezeti különbség nélkül. — Táviratilag értesülünk: Pénz megkerült, rabló-gyilkosok fogva, Fischer alapota javult. (Eszerint Fischer ellen gyilkossági kísérlet követtetett el.) — Ujában táviratilag a következőkben értesítenek bennünket: A tettesek Engländer mély-kuti mészáros és egy paraszt-ember. Délután 5 órakor 31-én Fischer távollétében, ki rendszeren kávéházban tölti ez időt, a két rabló behatolt F. házába, ott a gazdasszonyt megkötötték, száját betömtek és megvárták Fischer hazatérését. Ez 5 órakor megjöven, nekirohantak, késsel több sebet ejtettek rajta, mire Fischer elájult. Ez alatt a pénzt elrabolták, 275000 forintot készpénzben, és eltávoztak. Fischer magához térvén, zajt ütött és a kutató esendőrségnek sikerült, a rablókat utközben elfogni.

Uj vasut Baranyában. A közm. és közl. magyar kir. miniszterium Klein D. W. és társának egy Szt.-Lőrinczről kiinduló s Miholác, Nasicen át Broodig vezetendő másodrangú — esetleg elsőrangú — pálya előunkálataihoz az engedélyt megadta. Ezen kilátásba vett vonalnak fontosságánál fogva,

— főleg a bonyolódott keleti viszonyoknál, katonaszállításra — csaknem biztosan előmondható, hogy ezen pálya legközelebb a kivitel stadiumába fog lépni. Részünkről csak kívánatos lehet az, hogy megyénkben mennél több közlekedési irány létesüljön, de városunk atyáinak figyelmét arra akarjuk már most felhívni, hogy a csatlakozásoknak Pécsről más távoli pontra való át-helyezése, ugyanazonos a kereskedelemnek Pécsről való elvonásával s ebből kifolyóan, városunk érdekeinek veszélyeztetésével, miért is elodázhatlan fontosságu ügynek tartjuk azon kérdés megvitatását illetékes helyen, vajjon nem volna-e tanácsos közbenjárni az iránt, hogy ezen új vonal kiindulási pontja ne Szt.-Lőrincz, hanem Pécs legyen.

Élő halak. Azon régi óhaj, hogy piacunkon kizárólag élő halak kerüljenek eladás-hoz, legalább részben teljesült. Tudomásunkra jutott ugyanis, hogy egy helybeli kereskedő ezen üzlettel járó előnyöket felismerve, ezentúl kizárólag élő halakat fog árusítani. Valóban különösnek tartjuk azt, hogy egy magánember határozza el magát ily lépésre s nem eléggé fejezhetjük ki irányában elismerésünket, mert ezen jóakarattal mind addig, míg a holt halárlás szabadon megengedve lesz, annyi nehézséggel fog találkozni, hogy tartanunk kell attól, miszerint ezen egészségügyi szempontból üdvös újítás, tarthatatlanná tétetik. Szükséges volna mindenekelőtt rendőrileg oda hatni, hogy piacunkról az élettelen halak teljesen távol tartassanak, mely intézkedésnek jó következményei — főleg a forró nyári napokban — volnának észlelhetők. Midőn erre a hatóság figyelmét felhívjuk, megjegyezzük még, miszerint a helybeli vasutüzletvezénylet a legnagyobb előzékenységgel járult fentebbi ezen városunkat érdeklő intézkedéshez az által, hogy az élő halaknak hordókban való behozása céljából a lehető legkedvezőbb árszabást engedélyezte.

Rendőri hírek. — Tegnapelőtt este Schwarcz Adám kereskedő boltja előtt két öntött vashályha lopott el. A tetteseknek nyomában vannak. — Vörös Imre eszmadia sátrából Esküdt József zimonyi lakos egy pár eszmadia elemelt, de szerencsétlenségére rajta kapták. A kihallgatás alkalmával azzal védekezett, hogy egy akasztó-fáraváló rábeszélte s neki eszeágában sem lett volna olyasmit elkövetni. — A rendőrségnél őrzött lopott tárgyak tulajdonosai még mindig nem jelentkeztek s miután egyes darabokban már a mol is bele esett, kénytelen lesz a hivatal elárverezni, hogy így legalább a Rudolphiumnak legyen egy kis

Farnese monseigneur volt, veszekedett is egy ezüst diszedény miatt, melyet nem akart neki kész fizetés nélkül átadni, s melyet erre ő eminentiája erőszakkal akart elvenni; minek ismét az lön következménye, hogy Benvenuto kényszerítve lön ő eminentiája embereit egy kissé elverni; különben is féltékeny volt reá a szent atya a miatt, hogy I. Ferencz király a szent széknél levő követe, monseigneur Montluc által magához hívogatta Benvenuto. Értesülvén Benvenuto fogságáról, Montluc monseigneur jó szolgálatot vélt a szegény fogoly irányában teljesíteni, ha annál inkább működik érdekében; de nagyon csalatkozott az új pápa jellemében, ki makacsabb volt még elődjénél, VII. Kelemennél is. A pápa megesküdt, hogy Benvenuto meg fogja keserülni elharmkodott tettét; s ha haláltól épen nem kellett is félnie — mert e korban a pápa kétszer is meggondolta, hogy egy ilyen művészt felköttesse, — de mégis azon veszélyben forgott, hogy börtönében el lesz felejtve. Ily kilátásokkal szemben, fontos volt tehát, hogy Benvenuto ne feledkezzék el önmagáról; s ez volt oka, hogy még a vizsgálatot s ítéletet sem akarta bevárni, mi különben nem is érkezett volna meg soha, mert a pápa I. Ferencz közbenjárása miatt megharagudván, hallani sem akart Benvenuto Cellini

nevéről. Mindezt jól tudta a fogoly Ascanio által, ki boltját tovább is vezette s a ki hosszas kérelmek folytán, engedélyt nyert mesterét meglátogathatni; jól megjegyzendő azonban, hogy e látogatások két rács mögött történtek s mindig voltak jelen tanuk, kik őrködtek a fölött, nehogy a tanítvány akár vésőt, akár kötelet vagy kést dughasson mesterének.

Azon pillanatban tehát, midőn a kormányzó rázáratta Benvenuto a szoba ajtaját, ez rögtön szemügyre vette szobáját.

Uj lakásának négy fala a következőket foglalta magában: egy ágyat, egy fűthető kandallót, egy asztalt és két széket.

Két nappal később Benvenuto agyagot kapott s a mintázáshoz egy eszközt. A kormányzó eleintén vonakodott e szórakoztatási tárgyakat foglyának megadni, de később megváltoztatta szándékát, meggondolván, hogy ha a művész agyát foglalkoztatja, elvonja talán a szokási tervtől, melyet táplálni látszik; még ugyane napon egy colossalis Venusba kezdett Benvenuto.

Mindez nem sokat jelentett; de ha hozzá vesszük a találékonyságot, türelmet és erélyt, sokat jelentett.

(Folytatása következik.)

haszna belőle, ha már a tulajdonosok nem törődnek vele.

A nőegylet közvacsorája, mint már jeleztük, e hó 20-án lesz. De kiüttött a nagy harc a casino termeinek okkupálása iránt, mert a „Hattyu“ a várható nagy közönségnek — kevés. A casino választmánya a nőegylet megkeresését nem teljesíthette, egyrészt régebbi határozatok megkötötték kezét, másrészt a „Hattyu“ melléktermekkel kibővítettén, a casino termei átengedésének szükségessége fenn nem forog, de főleg azért, mert az estély nem zártkörü és az előbbi közvacsorák nagyon is látható jeleket hagytak vissza. Most úgy értesülünk, felbevezés készül, hogy egy rendkívül közgyűlés döntsön e fontos napikérdésben, mely hölgyeinket lázas izgatottságba hozta. A „női harcznak“ mindig az az eredménye, hogy a férfiak engednek és így nagyon csalódnának, ha bizonyosnak nem állíthatnók a casinói urak engedékenységet, ismerve mindenkor lovagiaságukat.

Az alföld-fiumei vasutnak sequestrálása, mint jelezve van, legközelebb be fog következni, mi által ezen pályának üzlete a magyar állam kezeibe megy át. A kilátásban levő sequestrálás által a magyar államvasutak keleti vonala a tiszavidéki vasuttal, továbbá az építkezési félben levő Budapest-zimonyi pályával, végre a Dálya-broodi vonallal egy közvetlen összefüggő egész vonalat fog képezni. Mervadó körökben azonban kívánatosnak ismertetik el az alföldi pályát egészen az állam által megváltatni, mert a sequestratio által administratív és üzleti előnyök érhetők el ugyan, de a fődolog: az árszabások rendezése, esetleg a kereskedelemnek megfelelő megállapítása a pusztá sequestrálástól nem remélhető. A közvélemény a pályáknak államosítása felé hajolván, valószínű, hogy megfelelő tarifpolitika elérése céljából az alföldi vasut is, mint állami tulajdon fog beváltatni.

Dalnokyné ünnepének mondhatjuk a tegnapi „Norma“ opera előadását. Régi jó idők emlékezetét varázsolta vissza ez est tapsai-val, koszorúival, lelkesedésével, oly időket, midőn a színház látogatásában még hazafiságot, a művészet iránt áldozatkész lelkesültséget tapasztaltunk. Óriási közönség tolongott a színházba, melynek ülőhelyei már napok óta mind elkeltak, és oly kitoró taps, éljenzés és hévvel fogadta Dalnokyné asszonyt, opera társulatunk e kitünő művésznőjét, hogy perczekig nem tudta elkezdni énekét, újra és újra felhangzott az éljenzés és taps. Lapunkat a közbeeső ünnep miatt előbb kellett kiadni, részletesen ez esteről csak jövő számunkban emlékezhethetünk meg, addig csak annyit említhetünk, hogy az ünnepelt művésznő éneke, mint mindenkor, kitünő volt és a színügyi bizottság rendkívül diszes, sőt gazdag kiállítású koszorúját méltán kiérdemelte. De megemlítjük Balázs-né-Bognár Vilma asszonyt is, ki az est dícsőségében szintén osztozott.

A város mint adakozó. A szegény iskolás gyermekek felruházására 1881-ben 1530 forint lett fordítva, és pedig 1400 forint a községi iskolában, 130 forint pedig az izraelita tanodákban járó tanulók részére. Az alap a mult év végével 4141 forintot tett ki, mely a borvám-jövedelemből szakítottatik ki e nemes célra és pedig minden hectoliter után 4 kr, a mult évben a jövedelem 1560 forint 63 krt tett ki. Az egyenlően folyó jövedelem s a tőkének aránylagos szaporodása is lehetővé teszi, hogy oly nagy összeg fordíthatatik szegény, de jó erkölcsű gyermekek felruházására.

A pécs-baranyai kárászegyletről az országos gazdasági egyesület örömmel és elismerőleg emlékezett meg azon alkalomból, hogy kitüntették azon gyümölcsfajtákat, melyeket az egylet helyszerűsítésére alkalmasoknak ajánlott, mert jelentése nagy gondnal és pontossággal van összeállítva. Következő almafajtákat fogadja el: 1. Téli arany parmen. 2. Párisi Rambour reinette.

Péntek.

3. Fehér téli taffotta. 4. Champagnai reinette. 5. Nagy casseli reinette. 6. Szürke őszi bőr reinette. 7. Piros őszi calvill. 8. Piros lányesöcsü alma. 9. Ananász reinette. 10. Pleiszner Rambourja. 11. I. Sándor ezár. 12. Orleansi reinette. 13. Danczigi Kantalma. 14. Pasker peppingje. 15. Fehér asztrakán. 16. Téli zöld szercsika. — Körte fajtákból: 1. Császár körte (őszi vajonc). 2. Izambert (őszi vajonc). 3. Bonne Louise. 4. D'Avranthet. 5. Beurre palaczka alaku. 6. Pisztráng körte (nedves talajra). 7. Napoleon vajonc. 8. Diel vajonc. 9. Liegel vajonc. 10. Beurre Clairjeau. 11. Téli peltues. 12. Hordenpout vajonc. 13. Josephine v. Mecheln. 14. Téli esperes. 15. Virgouleuse. 16. Colmar téli vajonc. — A kárász-kertészeti egyesület buzgó tevékenységének ez újabb elismerését szívesen regisztráljuk s csak azon óhajunk adunk még kifejezést, hogy az adatok idejkorán rendelkezésünkre bocsátassanak.

A kereskedelmi és iparkamara élénk tevékenységet fejt ki az organisatio körül mutatkozó teendők feldolgozásában. Így a legutóbbi napokban megállapította a kamara tisztviselői és szolgálainak szolgálati, fegyelmi és kártérítési szabályait, melyek szabatoságuk és humanus irányuknál fogva más intézményeknél is mintául szolgálhatnak.

Az izraelita nőegylet elnökségében változás állott. Ugyanis Alt Julia urhölgy, ki hosszú éveken át volt az egyesület buzgó, lelkes elnöknője és általános tisztelet és becsülés környezte, egészségi tekintetéből kényszerült lemondani, helyébe dr. Schulhof Adolfné választott meg egyhangulag.

A m. k. honvéd altisztek zártkörű táncz-igalma szerdán este nagy látogatottságnak örvendett; a „sarzi“-bál egyik legkedveltebb mulatsága a farsangnak, hova nem nézni és láttatni, hanem tánczolni és szó-razakozni megy a közönség. „Egyesült erővel itt a táncz terén“ volt a csinos díszítés egyik jellegje, és öröm volt látni, hogy annak derék honvédeink teljesen megfeleltek, a mint nem kételkedünk, hogy vitézül helytállanak a jelige másik felének is — „és ha kell a harezterén.“ A kedélyességet és fesztelen jókedvet nagyban előmozdítja Jelenesik Vincze ezredes-dandárnok ur mindenre kiterjedő figyelme és nyájas előzékenysége, jó például szolgálván a tánczban is. Es követték őt hévvel, a mint követnék őt egyebütt is lelkesen. A rendezőség — élükön Fülöp Károly és Kung urakkal — ügyesen és tapintattal feleltek meg

tisztöknek s a mily elégedettek voltak a meghívottak, oly büszkék lehetnek a házigazdák. A béke lebegjen mindnyájunkon a jövendő farsang másodvirágzásáig!

Uj vállalat. A napokban érkeztek városunkba nappolyi fész- (gypsz) öntők, azon szándékkal, hogy itt letelepedjenek és egy gazdagon berendezett, a műgényeknek minden tekintetben megfelelő öntödét állítsanak.

Apró hírek. — Árverés a vidéken. Ruppe Mátó 621 frtra becsült ingatlanai, e hó 6-án Marázán. — Halálozás. Fritsche János nyugalmazott uradalmi tisztviselő 76 éves korában elhunyt. — A tagy alig köszöntött be, már majdnem áldozatot kívánt. Ugyanis a Lakits-kaszárnya melletti árokban egy félig megfagyott napszámot találtak, kit csak nagy erőfeszítéssel sikerült as életnek visszaadni. — Az Albrechtek (44. sz. gyalogezred) mozgósításáról szóló hirt, mely városunkban is sokakat kellemetlenül érintett, illetékes helyről megzafolják. — Borügynökség. A pécs-baranyai szőlősgazdák egyesületének főügynöksége megkezdte működését. Irodája: Ferenchiek-utca 52. sz. Schkála-féle házban. Megjegyezzük itt, hogy a borízletben jelenleg pargás és szünetelés uralkodik. — A katonai kórházban a katonai főparancsnokság rendeletére az ágyak száma, előrelátással a netáni szükségletekre, szaporíttatni fog. — A kereskedő ifjak egy részének e hó 1-én a Scholz söröcsarnokában megtartott tánczestélye bár szűk körre volt szorítva, mégis sikerültnek mondható. Sajnáljuk, hogy arról kimerítőbben referálni térünk ezuttal nem engedni. — A németbolyi német műkedvelői előadás 76 frtot jövedelmezett. — „Dalkoszu.“ A pécsi dalárda rendes ének-estélye e hó 18-én fog megtartatni, változatos programmal. — Berkesdről bekísértetett Pozsgai Gyula gyujtogatás gyanuja miatt.

Belföldi hírek. A delegáció még mindig a kért póthitel előkészítési stadiumában van; eddig a hadműveletek és a lázadásnak természete, okai és az utóbbi legyőzésére irányuló lépések mértéke képezte megbeszélés tárgyát. Hihetőleg a kért 8 milliónál több fog újból kérelmeztetni és megszavaztatni. — A felkelés mindinkább nagyobb mérveket ölt, s különösen, mint a lapok jelzik, Hercegovinában terjedt el. Az összecsapások és ütközetek szaporodnak, január 26-ik és 27-én a glavaticevoi-hid közelében nagyobbak mondható ütközet fejlődött ki,

melyben a felkelők hivatalos értesítések szerint, tetemes veszteséggel megverettek. A vezényletet a Pécsen is ismert Csveits vezérőrnagy vitte.

Külföldi hírek. A Freycinet miniszterium Franciaországban csakugyan megalkult, rövid programja ez: „Békét tartani az országban, a kedélyekben és az anyagi viszonyokban, békét künn és benn. Szabadelvűek leszünk az új sajtó és gyűlékezési törvényekben, az egyesületek revisiója elhalasztatik.“ A program tetszést aratott és a miniszterium jól fogadtatik, különösen Say Leon pénzügyminiszter. — Oroszországból Ignatiev közeli bukását jóslják a lapok, titkos panszláv agitációkkal gyanusítván őt.

Pécsi színház.

Pénteken, 1882. február 3-án adatik:

Troubadour.

Nagy opera 4 felvonásban. Irta Camarano Salvator, zenéjét Verdi József.

Kezdeté 7 órakor.

Laptulajdonos Ramazetter Károly.

Felelős szerkesztő Bolgár Kálmán.

Nyilttér.

Nyilvános köszönet.

A pécsi kereskedelmi ifjak által mult hó 30-án rendezett zártkörű tánczkoszorun megjelent vendégeknek, valamint Blauhorn Izidor urnak a jegyek elárúsításáért és a felülfizetőknek: Reinfeld Imre 7 frt 50 kr, Bedő Károly 5 frt, Schapringner Zsigmond 4 frt, E. A. 4 frt, Frenkl Sándor 1 frt, Pollák József 1 frt, Zirner Miksa 1 frt, Grünhut Kálmán 1 frt, T. Zs. 50 kr, Kreiner Jakab Nádasd 50 kr, Löwy Henrik 50 kr, Traub Aladár 50 kr, Goldschmid Mór 50 kr, Weinberger József bányatelep 50 kr, Fürst Zsigmond bányatelep 50 kr, Goldschmid Miksa 50 kr, Hirschfeld Ede 30 kr. hálás köszönetét fejezi ki a

Rendezőség.

A felülfizetésekben a tiszta jövedelemmel egyetemben befolyt 29 frt 60 krnyi összeg e mai napon az izr. nőegyletnek átadatott.

Pécs, 1882. február 1-én.

H i r d e t é s e k.

Schwarz Vilmos erdő-üzlete Pécsen.

Olcsó tüzelőfa.

4 méter gyertyán hasábfa 12 frt, régi öl 10 frt 20 kr.
4 „ bükk „ 12 „ „ „ 10 „ 20 „
4 „ kőris szil „ 10 „ „ „ 8 „ 50 „

Schwarz Vilmos
váltóüzletében.

EISER JÁNOS

Széchenyi-tér (Örtzen-féle házban)

ajánlja valódi francia és magyar pezsgő-borait, u. m.:

Francia:

Aubertein Selier	3.80
Delbek	3.50
Reöderer Chartbl.	3.60
Cliquo International	3.50
Gibert Imperial	4.—

Magyar:

Kincsem	2.—
Imital Siller	2.—
Magyar-francz. felir	1.50
„ „ „	1.20